

01	06	11	16	21	26	31	36	41	46	51	56	61	66	71	76	81	86	91	96	00
00	05	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	00

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Hallitusohjelmasta tehtiin vaaliohjelma

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö nimitti eilen pääministeri Alexander Stubbin (kok.) viiden puolueen hallituksen. Uusi hallitus on ylimenokauden hallitus, koska sen toimikausi kestää vain kymmenen kuukautta.

Kokoomuksen puheenjohtajaksi ja sitä kautta pääministeriksi noussut Stubb nimitti hallitustaan hallitusneuvottelujen aikana toteuttamishallitukseksi, jonka tehtävänä on toteuttaa Kaitaisen hallituksen päätökset. Stubb korosti, että hallitusneuvotteluissa paino on sanalla mini.

Päätösten toteuttamisen sijaan uusi hallitus päätti ensi töikseen perua joitakin edellisen hallituksen päätöksiä. Esimerkiksi yritysten edustuskulut tulevat ensi vuonna jälleen osin vähennyskelpoisiksi eikä valtion voimalaitosveroa (windfall-vero) oteta käyttöön.

Uusi hallitus tinkii merkittävästi edeltäjänsä menokurista ja lisää valtion menoja noin miljardilla eurolla. Rahaa löytyy nyt investointien lisäksi myös verohelpotuksiin, koska kolmeen alimpaan tuloluokkaan tehdään inflaatiotarkistukset ensi vuonna. Myös lapsiperheille on luvassa uusia verovähennyksiä.

Hallituksen linjan muuttaminen elvyttävämpään suuntaan on perusteltua, mutta miten päätökset palvelevat yritystoiminnan edellytyksiä ja kilpailukykyä, on hämärän peitossa. Velkarahalla elvytetäessä pitäisi investoinnit suunnata tulevaisuuden kasvua tukeviin hankkeisiin.

Keskittämispoliitikassa hallitus jatkaa edeltäjänsä linjaa entistä voimakkaammin. Stubbin hallitus keskittää elvytysvarat pääkaupunkiseudun tunnelihankkeisiin ja asuntorakentamiseen sekä Tampereen raitiotiehen. Muu maa saa pärjätä jatkossakin musertuvien teiden ja painorajoitettujen siltojensa kanssa.

Uusien hankkeiden toteuttamisen ja velkasuhteen taittamisen toteutushallitus jättää seuraajilleen.

Hallitusohjelman mukaan biotalous on yksi hallituksen keskeinen painopistealue. Hallitus kiinnittää erityistä huomiota biomassan energiakäytön turvaamiseen ja sen kehittämiseen. Käytännön toimenpiteistä sen sijaan ei selvitysten tekemisen lisäksi mainita mitään.

Muutenkin maa- ja metsätalous sivuutettiin ohjelmassa lähes täysin. Ympäristöministeri Ville Niinistö (vihr.) kuitenkin muisti maa- ja metsätalousministerin tehtävät jättäneyttä Jari Koskista (kok.).

Niinistön mukaan Koskinen on ollut kehityksen jarru, koska ympäristöasioiden hoito on ollut Koskisen kanssa hidasta. Hankaluuksia

Ympäristöministerinä jatkavan Ville Niinistön (vihr.) mielestä maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen (kok.) oli edellisessä hallituksessa kehityksen jarru.

on ollut muun muassa maatalouden ympäristötuen ja kalastuslain uudistamisessa. Koskisen seuraajaa Petteri Orpoa Niinistö pitää yhtenä harvoista kokoomuksen kansanedustajista, jotka tuntevat ympäristökysymyksiä. (YLE 23.6.)

Koskisen arvostelu on Niinistöltä kohtuutonta ja mautonta. Koskinen joutui ministerinä jatkuvasti puolustamaan reviriään ympäristöministeriön suuntaan ilman oman puolueensa tukea. Toivottavasti uusi pääministeri muistaa antaa tukensa omille ministereilleen.

Pääministerin vaihdoksen yhteydessä kokoomus myllersi ministeriryhmäänsä. Uusina ministerinä aloittavat Petteri Orpon lisäksi Laura Rätty ja Lenita Toivakka. Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko siirtyy kunta- ja liikenneministeriksi.

Pääkaupunkiseudulle keskittyvillä valtion panostuksilla ja laajalla ministeri maanantaina eduskunnassa, että rakennamme joukkuetta kohti vuoden 2015 vaaleja. (HS 24.6.)

Stubbin valitsema linja sopii hyvin SDP:n tuoreelle puheenjohtajalle, valtiovarainministeri Antti Rinteelle. SDP:n on helpompi valmistautua vaaleihin, kun hallitusohjelmasta rakennettiin vaaliohjelma.

Koskisen arvostelu on Niinistöltä kohtuutonta ja mautonta.

Jätevesiasetus – taas

Kuuluisa jätevesiasetus astuu kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2016. Tuolloin kaikissa maaseudun kiinteistöissä pitäisi olla jätevesien käsittelyjärjestelmä.

Useimmissa sellainen onkin. Esimerkiksi vanhat rintamamiestalat on yleensä varustettu sakokaivolla, josta kiintoaine viedään määräajoin pois. Vanhojen järjestelmien toimivuudessa on eroja, mutta useimmat niistä toimivat hyvin ennallaan tai pienillä parannuksilla jatkossakin.

Jätevesiasetus herätti aikoinaan poliittisen mylläkän, jolla oli vaikutuksia jopa eduskuntavaalien tulokseen. Mittavasta keskustelusta huolimatta harvalla asukkaalla on tietoa siitä, pitääköö kaivoremonttiin ryhtyä vai ei.

Tietoa ei tunnu olevan muallakaan. Tämän lehden haastattelemat (MT 23.6.) elykeskus-

vastaamaan kyselyihin. Elyissä ei aina ole tietoja tai edes arvioita alueen jätevesiremonteista.

Valvontavastuu on kunnilla, mutta kuntien edustajat eivät jouda juoksemaan mitaamassa päästöjä jokaisen putken päästä. Sellaisessa ei olisi mitään järkeä.

On kuitenkin hyvä, että elykeskukset ja kunnat järjestävät asiassa neuvontaa. Kalliita puhdistamoita ei välttämättä tarvita, vaan yleensä asiat tulevat kuntoon pikkuparannuksilla.

Jätevesiremontti vaatii myös toimenpideluvan. Jos tiedossa on iso remontti, pitää lupa hakea. Tässäkin asiassa kannattaisi soveltajien pitää järki päässä.

Kun useimmissa tapauksissa pienet parannukset riittävät, ei luulisi olevan tarpeen, että jokaiseen pikkuasiaan pitää käyttää viranomaisen kallista työaikaa.

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Lähi- ja kaukoruoka kauhoissa

Neuvostoliitto hoikistui Venäjäksi. Venäläiset puuhaavat nyt uutta liittoa, ”Euraasian unionia”, ponnahdusalueena tuliliitto.

Venäjä, Valko-Venäjä ja Kazakstan tuntevat tarvitsevana neljänneksi pyöräksi Ukrainan, kai sen koon ja sijainnin perusteella. Rauhanprojekti ”EU” on näin saanut syliinsä Ukrainan ja Krimin kriisit taustapelurina Venäjän federaatio.

Näin nyt. Uutisvyöryssä miehiin palautuivat 1990-luvun alun tapahtumat itärajamme tuntumassa.

Suunnitelmatalous oli nykykähtänyt valu- ja toimintavikoihinsa. Neuvostoliiton tuotantofilosofiaan oli kuulunut alueellisia työnjakoja. Sen mukaisesti Neuvosto-Karjalankin väestö piti ruokittaman mustan mullan alueella tuotetulla ruualla, siis ”tuontielintarvikkeilla”.

Luonnontuotollisia perusteita saattoi ollakin. Kun uskottiin järjestelmän ikaikaaisuuteen, ei ollut varautumista sen varalta, että Neuvostoliitto korvautuisi lyhyessä ajassa markkinataloudesta, jota ei ollut kehitetty.

Muuttuneessa tilanteessa Karjalan tasavallan maaseudulla ei ollut riittävästi alkutuotannon rutineja, ei työvälineitä, eikä ”Gorbatšovin seteleitäkään”.

Katseet kääntyivät läntisen naapurin suuntaan, eikä aivan turhaan, tuotantoa saatiinkin tuetuilla toimilla käyntiin.

EU:ssa säännöt joustavat aina tilanteen mukaan. Elvytyksen ja talouskurin välillä EU poukkoilee kuin päätön kana. **PÄIVI ISOTALUS KAUPPALEHDESSÄ**

Huoltovarmuuteen kuuluu kaikki peltomaan huollosta tuotteiden markkinointiin.

kirja ”Bioenergia ja lähiruoka”.

Se ilmestyi vuonna 2006.

Havumetsävyöhyke pellon ja niityn ympäristönä innoitti määrittelemään lähiruuan näin: ”Lähiruokaa on ruuantuotanto ja -kulutus, joka käyttää oman talousalueen raaka-aineita ja tuotantopankkia pyrkien mahdollisimman pienen ekologiseen jalanjälkeen edistien näin kestävällä tavalla oman alueen taloutta ja työllisyyttä.”

MTT:ltä ilmestyy – oman ilmoituksensa mukaan – alkukesästä 2014 tutkimus lähiruuan ekologisuudesta.

Ennakkotiedotteen, ”pienten ruokaerien kuljetus kuormittaa ympäristöä”, mukaan ”kuljetuksen osuus ympäristökuormituksesta on elintarvikkeen elinkaaressa vain 1–3 prosenttia, mutta lähiruuassa se voi nousta pahimmillaan 20–30 prosenttiin”.

Miksi näin? ”Logistiset ratkaisut on tehty S- ja K-ryhmän ehdoilla”.

Ehkä MTT:n tutkijat arvioivat loppuraportissa edellä mainitun määritelmän käyttökel-

”mahdollisimman pienen ekologiseen jalanjälkeen”. Sellainen on luomutuotteilla osa tuotantomuodon kokonaisrakennetta. Tilakohtaisesti on syytä erottaa (tavaramerkissä yksi tai kaksi ”L”:ää), Lähi ja Lähi-Luomu, toisistaan. Luomun myötä tulee periaatteellisesti hyväksytyksi niin ekologinen kuin rahallinenkin lisähintä. Se on korko tulevalta sukupolvilta otetulle lainalle.

Kaukoruokaa siirtomaapolitiikalla

Entäs kaukoruoka? 1950-luvulla sitä ostettiin siirtomaatavarakaupoista. Aasia, Oseania ja Afrikka sopivat kaukoruuan esittelyyn, ensin muistinvirkistys: ”Se, mitä ei tarvitse tutkia uudestaan, tuli kokemusten kautta selväksi jo muinoinille ihmisyyhteisöille, nimittäin, että viljelykasvien tuottamiseen käytetty ihmistyön joule tuottaa keskimäärin kymmenkertaisen määrän jouleja karjanhoitoon verrattuna.”

Jälkimäistäkin puoltavia vankkoja argumentteja silti on.

Vielä 1970-luvulla vaikuttavuus toimi oppikirjamaisesti: Kiinan kansan ravitsemuksessa kasviaineksen osuus oli 92 prosenttia. Ruoka-annoksen pääosan muodostivat riisi ja pavunidut. Sittenmin Kiinan talouskasvu, ylijäämäinen vaihtotase ja valtava valuuttavaranto ovat mahdollistaneet sen, että lihan ja maitotaloustuotteiden tuonti ja kulutus henkilöä kohden ovat siellä kasvaneet muita kehittyviä maita nopeammin.

Ennätysatovuonna 2013 ostovoimalle oli kohteita tarjolla, kun taas vuodesta 2014 enustetaan trendivaihdosvuotta, Kennedyn (MT 24.2.14) mukaan muun muassa ”naudanlihan tuotanto alkaa jyrkästi vähentyä Yhdysvalloissa”.

Kiinassa lihan- ja maitotuotteiden kulutus pyrkii edelleen kasvamaan. Kun maan oma tuotanto on vähenemään päin, lisääntynyttä varallisuutta joudutaan käyttämään kallistuneiden elintarvikkeiden maahantuontiin.

Uusi-Seelanti on ollut tärkeä lihanviejä, nyt se haluaa profiloitua myös maitojauheen viejänä.

Worldwatch-instituutti on laskenut, että 95 prosenttia maapallon tuottajista asuu Aasiassa ja Afrikassa.

Aasialaiset tuottavat kaukoruokaa Afrikassa aggressiivisella siirtomaatoiminnalla. Diktaattorit myyvät tai vuokraavat, jopa ilman laillisia valtuuksia, maita vaikkapa Kiinasta tai Etelä-Koreasta tuleville asiamiehille (potentiallisille siirtomaaisännille).

Sotia on saatu aikaan vähemmälläkin. Hallintaan kaapatuilla alueilla hyödynnetään peltojen lisäksi muun muassa öljy-, kaasu- ja kaivannaisvaroja. Aggressiivisia naapureita pidetään loitolla omien vartioiden voimin.

Kiina ja Etelä-Korea ovat väestönsä huollossa kaukoruokavaiheessa, Suomi toivottavasti ei koskaan.

ERKKI PULLIAINEN
Kirjoittaja on emeritusprofessori ja tietokirjailija.

PÄIVÄN KUVA

Kilpalento

Kalasääski sai peräänsä nälkäiset lokit napattuaan vonkaleen Puulaveden Paatsalossa Hirven-salmella.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimittukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JUKKA PASONEN

Haja- ja rajatietoa ilmaston lämpenemisestä

Toistakymmentä vuotta sitten vanha Sitikani laski alleen hydrauliikan öljyt. Kun tilasin aikaa huoltoon huolestuneena öljyn ympäristöhaitasta, korjaamossa naureskeltiin, että onhan se öljy sentään vihreää väritään.

Vihreää väriä on käytetty myynnin edistämiseen ja kansalaisten rauhoittamiseen. Sillä on ajettu myös mitä moninaisimpia päämääriä ja harjoitettu kovaa politiikkaa. Se on ihan reilua, jos tunnustetaan peittelemättä omat taivoitteet.

Joskus kuitenkin eko- ja bio-sanojen taakse kätkeytyy enemmän euroja kuin oikeaa ympäristöstä huolehtimista.

Yritin äskettäin ymmärtää, mistä on kysymys taannoin julkistetussa biotuotteita valmistavan biotaan suurinvestoinnissa: Sellua kutsutaan suomenmaaliksi (eikä se ole aina ollut), mäntyöljyä ja tärpähtiä biokemikaaleiksi (saako nyt kaupasta jotain uudenlaista tärpähtiä), biopasta jotain tuotetaan, mutten ymmärtänyt, miten se eroaa nykyisten sellutehtaiden tuottamasta energiasta.

Ymmärtämättömyuteni voi johtua vain oppimattomuudestani. Ehkä siellä takana on jotain uudenlaista energiaa tai ym-

jukka.pasonen@maaseuduntulevaisuus.fi

päristöä säästävää teknologiaa tai peräti joitain uusia tuotteita. Olisi kuitenkin ollut uskottavampaa keskittyä näihin uudistuksiin kuin kehittää vanhoille asioille uusia nimiä.

En ole investointia vastaan. Olisi hienoa, että puun jalostuksessa edettäisiin uusien ympäristöystävällisten vientituotteiden suuntaan. Toki puu palaa energiaksikin, mutta polttopuun jalostusaste ei ole kovin korkea.

Ehkä näyttävä uutisointi oli osittain kansan vedätystä. Haluttiin osoittaa, että nyt lunastetaan investointilupauksia vaikeiden rakenneuudistusten vastapainoksi.

Samankaltaista viestiä kuultiin nimittäin heti perään Elinkeinoelämän keskusliitosta. Meille julistettiin, että teollisuuden investointiaikomukset kasvavat reippaasti, vaikka todellisuudessa päästään niukin naukin viime vuosien investointivauhtiin.

Toimitusjohtaja Häkämies keskittyi investointilupauksiin, mutta sivuutti teollisuuden tutkimus- ja kehitysmenojen supistumisen liki kaksi kertaa investointien lisäyksen määrään. Tämä ei lu-

paa hyvää ainakaan insinöörien työllisyydelle.

Näennäinen vihreyttäminen ei ole suomalaisen teollisuuden yksinoikeus. Esimerkiksi autoteollisuus on oppinut säättämään autonsa pakokaasutestien mukaisiksi. Todellinen kulutus liikenteessä on lähes kaikilla autoilla huomattavasti suurempi.

Tämän vuoksi Suomelta jää saamatta miljoonien verotulot. Lisäksi tämä asettaa autoilijat eriarvoiseen asemaan hiilidioksidipäästöjen perusteella maksettavan vuotuisen ajoneuvoveron kannossa. Kuvitellaan, että merkki A on onnistunut optimoimaan virallisen kulutuksen 40 prosenttia alle todellisuuden, mutta merkki B vain 10 prosenttia. Vaikka A-merkkisellä autolla ajava saastuttaisi enemmän, on vero pienempi kuin B-merkkisellä köröttelijällä.

Teollisuus hämmentää tahallaan selvityksiä ilmaston lämpenemisestä. Muun muassa öljynjalostusteollisuus käyttää miljoonia ilmastomuutoksen epäilijöiden tukemiseen. Tunnetuimpia tästä rahoituksesta kiinni jääneitä on

Exxon Mobil.

Toisaalta riippumattomatkin ilmasto-

tutkijat ovat jääneet kiinni tietojen väristelystä. Tästä kertovat Climagate-skandaalit vuosina 2009 ja 2011, jolloin julkisuuteen vuoti tutkijoiden sähköpostoja.

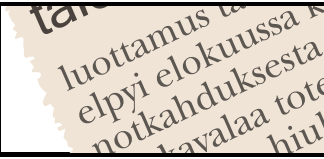
Vaikka totuus ilmastonmuutoksen vaaroista on hämärä, sen täytyy löytyä jostain maksettujen ja fanaattisten tutkijoiden välimaastosta.

Totuuden arviointi olisi helpompaa, jos pystyisimme seuraamaan, mistä tutkijat saavat rahansa, mutta juuri tämä halutaankin peittää.

Asiaa eivät helpota politiikotkaan. Taannoin oli surkuhupaisaa lukea saman päivän aikana eturivin ministeriemme tekstejä. Kansainvälisen ilmastopaneelin innoittamina hillittiin kasvua, mutta talouskriisin ratkaisuksi sitä taas haluttiin lisä.

Hetkinen, ehkä asiat eivät olekaan yhteen sovitettamattomia, jos kasvu haetaan cleantech-tuotantomista. Maapallo saataisi säilyä tuleville sukupolville, jos ihmiskunta toimisi kuten Alexander Stubb minihallitusneuvotteluissa: ripeästi ja harkiten.

LEHTIKATSAUS

Kylmä sää pelasti monta

Kalevan mukaan juhannuksen kylmästä säästä oli hyötyäkin. ”Tämän vuoden juhannus jää historianiankirjoihin kahdesta syystä: ensinnäkin juhannussää oli kylmin miesmuistiin koko maassa ja toiseksi juhannuksena hukkuvi vain yksi ihminen.”

”Viimeisen neljännesvuosikauden aikana juhannusvesillä on menehtynyt yli 220 ihmistä, noin yhdeksän vuodessa. Kolme neljästä hukkuneesta on ollut mies. Murheellisin oli vuosi 1999, jolloin vesillä kuoli 20 henkilöä.

Kylmällä säällä ja hukkumis-kuolemilla on yhteys toisiinsa. Ihmiset hakeutuvat juhannuksena vetten äärelle. Jos sää on suosiollinen, uidaan, saunotaan ja veneillään paljon. Tällä kertaa kylmä sää verotti vesillä liikkumista.

Suuri syy juhannuksen onnettomuuksiin, myös hukkumisiin, liittyy alkoholin käyttöön. Juhannuksena alkoholia siemallaan juhlapyhystä toiseksi eniten. Edelle mene vain joul.

”Vuosi kymmeniä jaetun valituksen luultisi pikkulilja saaneen ihmiset oivaltamaan toisenlaisen juhlimisen mielekkyden. Mutta ei. Sama meinki toistuu vuodesta toiseen. Vain keho sää hidastaa hölmöilyä.”

Vaalijärjestelmä valinkauhassa

Keskipojanmaa epäilee, että eduskunnan alueellinen edustavuus voi muuttoliikkeen seurauksena heikentyä. ”Muuttoliike on haastamassa vahvasti koko suomalaisen vaalijärjestelmän. Eteläisten vaalipiirien kansanedustajamäärät kasvavat sitä mukaa kun suomalaiset muuttavat etelän suuriin asutuskeskuksiin.”

”Muuttoliike haastaa kuitenkin pitkällä aikavälillä Suomen vaalijärjestelmän poliittisen suhteellisuuden.”